

Enflasyon

Enflasyon Nedir?

Enflasyonun Kaynağı Nedir?

Enflasyonun Maliyeti Nedir?

Para Politikası Nedir - Nasıl Çalışır?

TCMB Para Politikasının Çerçevesi

Para Politikasının Öncelikleri

Türkiye'de Enflasyon

Enflasyon Sorun Olmaktan Çıkınca...

ENFLASYON

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

2004

Bu yayın, İletişim Genel Müdürlüğü'nün
(0 312) 324 09 93 numaralı telefonunu aramanız veya
iletisimbilgi@tcmb.gov.tr adresine elektronik posta göndermeniz
halinde adresinize ücretsiz olarak gönderilecektir.

Enflasyon

ENFLASYON NEDİR?

Enflasyon deyince akla ilk gelen günlük hayatta çokça kullandığımız mal ve hizmetlerin fiyatlarının artmasıdır. Ancak mal ve hizmetlerin fiyatları zaman içinde artabilir veya azalabilir. Enflasyon sadece belli bir malın veya hizmetin fiyatının tek başına artması değil, fiyatların genel düzeyinin sürekli bir artış göstermesidir. Diğer bir deyişle, sadece bazı malların fiyatlarının sürekli artması ya da tüm malların fiyatlarının bir sefer artması enflasyon değildir. Örneğin aylık enflasyon oranının yüzde 1 olması, o ay içinde fiyatlar genel seviyesinin bir önceki aya göre yüzde 1 oranında arttığını gösterir. Yıllık enflasyonun yüzde 30 olması da, fiyatların bir önceki yıla göre ortalama yüzde 30 oranında arttığını, örneğin geçen yıl 20 milyon TL'ye alınan bir mal sepetinin bu yıl ancak 26 milyon TL'ye alınabileceğini ifade eder.

ENFLASYON: Fiyatlar genel seviyesinin sürekli olarak artmasıdır.

TÜFE (tüketici fiyat endeksi): Tüketici tarafından satın alınan mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişiklikleri ölçer.

TEFE (toptan eşya fiyat endeksi): Ekonomide üretim faaliyetinde yer alan maddelerin fiyatlarındaki değişiklikleri toptancı aşamasında ölçer.

Enflasyonun düşmesi; fiyatların düşmesi, insanların alım gücünün artması, gelirlerinin yükselmesi demek değildir. Enflasyonun düşmesi, fiyatların daha az artması, insanların alım güçlerinin daha az azalması ve neticesinde istikrar ve refah demektir.

Yüksek enflasyon paranın alım gücünü azaltır ve aynı zamanda fiyat değişimlerini anlamayı zorlaştırır. Örneğin, Türkiye'de 1960'lı yıllarda 50-100 bin TL ile ortalama bir ev alınabilirken bugün bu para ile bir ekmek dahi alınamaması, enflasyonun alım gücünü zaman içinde ne denli azalttığının net bir göstergesidir.

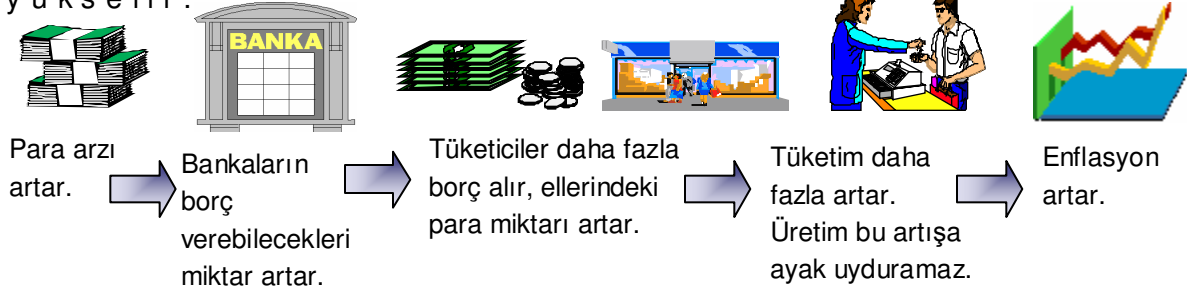
Fiyatlar, 1968 yılından beri TÜFE bazında yaklaşık 876 bin kat artmıştır.

Enflasyonun Kaynağı

ENFLASYONUN KAYNAĞI NEDİR?

Talep Enflasyonu: Talep enflasyonu genellikle para arzının artmasının tüketimi artırması sonucu ortaya çıkar. Ekonomideki toplam arzın toplam talebi (kutu 1) karşılayamaması sonucu fiyatlar yükselir.

Harcadığımız para miktarı, enflasyonu etkiler. Bir malın fiyatının artması, aynı mal için daha fazla para harcamamızı gerektirir. Bu da ancak, ya daha az tasarruf yapmamızla ya da gelirimizin artmasıyla mümkün olabilir. Fiyatlarla beraber gelirler ve harcamalar da artarsa, enflasyon artar. Çünkü ellerinde daha fazla para olunca tüketicilerin mal ve hizmetlere olan talebi artar ve satın almak istedikleri mal için daha fazla fiyat verebilirler. Bu noktada, para arzının (kutu 1) paraya olan talepten daha fazla artmasının enflasyona yol açtığı unutulmamalıdır.

Karşılıksız para basılması yoluyla piyasadaki para arzının ve bireylerin ellerindeki para miktarının artması tüketim talebini artırırken, üretimin aynı oranda artması o kadar kolay ve çabuk

gerçekleşen bir süreç değildir. Para arzının artmasıyla artan talebi karşılamak için firmalar ilk aşamada kapasitelerini artırma yoluna giderler; bu amaçla fazladan işçi alınması, fazla mesai yapılması, yeni makineler alınması firmaların maliyetlerini artırır.

Artan maliyeti karşılamak için firmalar fiyatlarını artırırlarsa, enflasyona sebep olurlar. Ekonomist Paul Krugman bu durumu şöyle ifade etmektedir: *“Para arzını artırmak çok fazla tatlı yemek gibidir; yerken kendinizi iyi hissedersiniz...*

Bunun faturası ise sonradan çıkar” (Fortune Dergisi, 2 Şubat 1998). Para arzının artmasıyla başlangıçta azalan işsizlik ve artan kârlarla ekonomide canlanma başlar, ancak bu olumlu etkiler kısa süre sonra yerini artan enflasyona ve getirdiği olumsuzluklara bırakır.

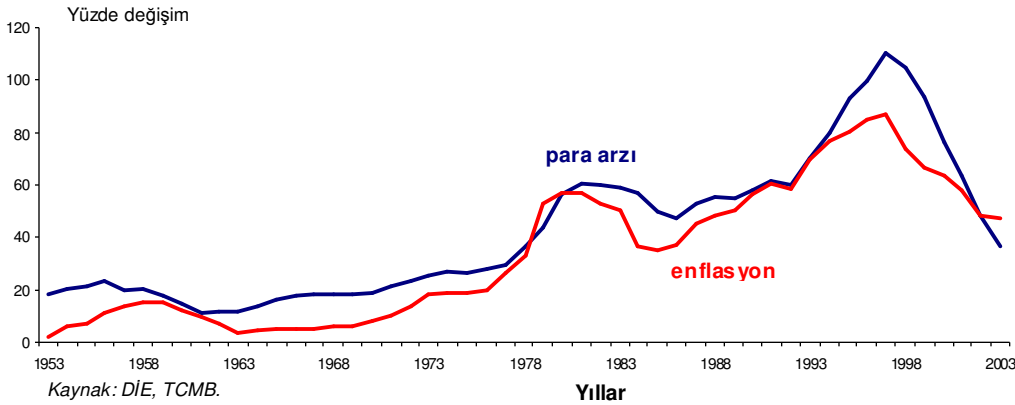
Kutu 1

Arz: Ekonomide üretilen ve piyasaya sunulan mal ve hizmetlerdir.

Talep: Ekonomik birimlerce mal ve hizmetleri satın alma isteğidir.

Para arzı: Belli bir dönemde ekonomide işlem ve yatırımlarda kullanılmaya hazır para miktarının tümüdür.

Enflasyonun Kaynağı

Maliyet Enflasyonu: Enflasyonu sadece talep değil, aynı zamanda arz da etkiler. Üretimde kullanılan her türlü maddenin ve işgücünün maliyetinin artması sonucunda fiyatların artışa geçmesi enflasyon yaratır.

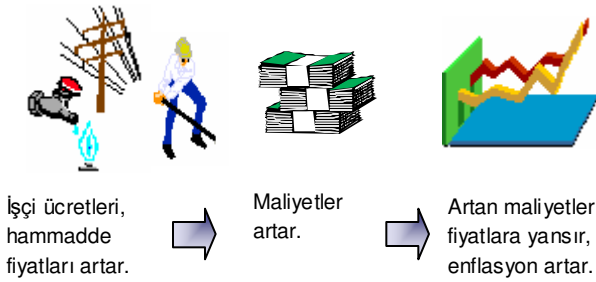

İşçi ücretlerindeki sürekli artışların, firmaların vergi yükünün artmasının, hammadde fiyatlarındaki artışların üretim maliyetlerini artırarak fiyatlar genel seviyesini yükseltmesi

maliyet enflasyonuna yol açan etkenlerdendir.

Bekleyişlerin Enflasyona Etkisi:

Enflasyona dair beklentiler de enflasyonu etkileyen önemli bir unsurdur. Beklentiler enflasyonun artmayacağı yönünde olduğu sürece talep ve maliyet enflasyonu artışı devam etmez. Bunun aksine bir beklenti olduğu sürece davranışlar buna göre şekillenir ve enflasyon artar. Eğer enflasyonun artacağı bekleniyorsa, çalışanlar alım güçlerinin azalmaması için ücretlerinin artmasını talep ederler, bu da firmaların maliyetlerinin artmasına yol açar. Bu maliyet artışı tüketicilere daha yüksek fiyatlar olarak yansıtılırsa enflasyon artar. Benzer şekilde, ekonomideki sözleşmelerin enflasyonun artacağı beklentisine göre düzenlenmesi ve geçmişteki yüksek enflasyonun devam edeceği beklentisi de enflasyonun kendi kendini besleyerek yükselmesine sebep olur.

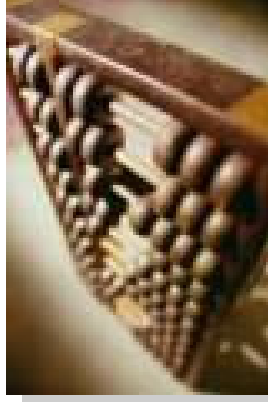
Mal ve hizmetlere olan talebin üretilenden fazla olması, girdi maliyetlerinin artması ve enflasyonun artacağı beklentisi enflasyon yaratır.

Enflasyonun Maliyeti

ENFLASYONUN MALİYETİ NEDİR?

Karar alma sürecinde;

Yüksek enflasyon nedeniyle bireylerin ve firmaların fiyat algılamaları bulanıklaşır. Yüksek enflasyon ortamında herşeyin fiyatı sürekli ve orantısız arttığı için neyin ucuz, neyin pahalı olduğunu anlamak zorlaşır.

Nasıl ki ölçü sistemleri sayesinde belli bir mesafenin uzunluğu hakkında fikir sahibi olabiliyorsak, para da mal ve hizmetlerin değeri hakkında bir fikir sahibi olmamızı sağlar. Bir metrenin uzunluğunun her yıl yüzde 10 kıaldığını düşündüğümüzde, mesafeler hakkında karar vermenin oldukça karmaşık bir hale geleceği ve ölçüm sistemine olan güvenin sarsılacağı açıktır. Yüksek enflasyon da aynı sonuçları doğurur.

Yüksek enflasyon nedeniyle nispi fiyat değişimleri kolay ayırt edilemez, sağlıklı karar alabilmek için gerekli ve yeterli bilgi sağlanamaz.

Fiyatlar, bireylerin ve firmaların ne kadar tüketip ne kadar tasarruf ve yatırım yapacaklarına dair karar vermelerine yardımcı olur. Enflasyonist ortamın

yarattığı belirsizlik, bireylerin ve firmaların geleceğe ilişkin endişelerini artırarak uzun vadeli kararlardan kaçınmalarına yol açar. Örneğin, fabrika kurmak, üretim yapmak ve kâra geçmek kısa sürede gerçekleşemez. Eğer gelecek beş-on yıllık dönemde ekonominin seyri yaklaşık olarak tahmin edilemiyorsa, bu tür uzun vadeli düşünceler ertelenir veya hiç gerçekleştirilmez. Bu da, istihdamı (kutu 2), ülke kalkınmasını ve refahını olumsuz etkiler.

Uzun yıllar süren yüksek enflasyon sonucu bireylerin karar alırken gelecekte çok geçmişe bakma alışkanlığı edinmeleri ve fiyatların yükseleceği

yönünde beklentiye girmeleri enflasyonun kendi kendini beslemesine yol açarak düşmesine engel olur.

Enflasyon, belirsizliği artırarak bireylerin sağlıklı yatırım ve üretim kararları almalarını engeller ve uzun vadeli plan yapmaktan kaçınmalarına sebep olur.

Kutu 2

İstihdam: Aktif işgücü içindeki çalışan kısımdır.

Faiz: Parayı belli bir süre için başkasının kullanımına sunmanın bedelidir.

Reel Faiz: Ödünç para veren kişinin enflasyon düşüldükten sonra elde edeceği faiz kazancıdır.

Yatırım sürecinde;

Enflasyonun önceden tahmin edilemeyen değişikliklere neden olarak yarattığı belirsizlik, yatırımcının kendini garantiye almak ve riskten korunmak için fazladan bir getiri talep etmesine ve dolayısıyla reel faizlerin (kutu 2) yükselmesine yol açar. Bu da, borçlanma maliyetlerini artırarak, üreticinin kredi taleplerini kısıtlayan ve yatırımı engelleyen bir unsur olarak ortaya çıkar, tıpkı yatırım yapmak isteyen işadamlarının bankadan alacağı borç için yüksek faiz istenmesi yüzünden yatırım kararından vazgeçmesi gibi.

Yüksek enflasyon yatırımların verimliliğini de olumsuz etkiler. Enflasyonist ortam bireylerin ve firmaların, birikimlerini enflasyondan korumak için üretken olmayan yabancı para (döviz), altın, gayrimenkul gibi alanlara yöneltmelerine neden olur.

Enflasyon, işadamlarını ve üreticileri yatırım ve üretim yapmaktan alıkoyar. Örneğin, firmalar yeni fabrikalar açıp, yeni istihdam imkanları yaratmak gibi uzun ve emek isteyen işler yerine tasarruflarını enflasyondan daha fazla getiri sağlayabileceklerini düşündükleri yabancı para, bina, arsa gibi araçlara kaydırarak üretim yapmadan kazanç elde etmeye yönelirler.

Enflasyon, bir yandan yüksek faizler nedeniyle borçlanma maliyetini artırarak, diğer yandan birikimlerin verimsiz alanlara yönelmesine yol açarak yatırımları olumsuz etkiler.

Kredi piyasasında;

Yüksek enflasyon, finans piyasalarının gelecekle ilgili öngörü yapabilmelerini zorlaştırarak kredi piyasasının verimliliğini ve dolayısıyla kullanılacak kredi miktarını düşürür. Bu da, hem tüketicilerin hem de üreticilerin özellikle uzun vadelerde kredi alabilmelerini engeller. Örneğin, Ülkemizde 25-30 yıla yayılan uzun vadeli ev kredisi alma imkanı olmadığı için genç yaşta ev sahibi olma olanağı son derecede kısıtlıdır.

Enflasyon, kredi ve iş gücü piyasasının verimliliğini düşürür, ülkenin rekabet gücünü zayıflatır.

Enflasyonun Maliyeti

İş gücü piyasasında;

Yüksek enflasyon iş gücü piyasasının verimli çalışmasını engeller. Dengesiz bir ekonomik büyüme (kutu 3), iş gücü talebinin de dengesiz olmasına yol açar. Halbuki fiyat istikrarının sağlandığı bir ortam, iş gücü piyasasının daha istikrarlı olmasını, işten çıkarmaların azalmasını ve istihdamın artmasını sağlar.

“İstikrarlı olmayan bir ekonomik ortamda, çalışmak isteyenler, hele vasıfsız iseler, geç iş bulur ve işlerini erken kaybederler.”

William J. McDonough

Dış piyasalarda;

Enflasyonist ortam, yarattığı belirsizlikle ülkenin diğer ülkelerle rekabet edebilme gücünü zayıflatır, dış ticaret dengesini bozucu etki yapar. Diğer yandan ülkeye gelen yabancı sermayenin ağırlıklı olarak kısa vadeli olmasına yol açar ve ekonomideki kırılganlığı artırır. Sonuçta, büyümeyi ve istihdamı destekleyecek olan uzun vadeli doğrudan yatırımlar ülkeye gelmez.

Toplumsal alanda;

Yüksek enflasyonun neden olduğu belirsizlik, sosyal ve siyasi ilişkilerde kısa vadeli, çıkarıcı ve ahlaki olmayan davranışları artırır. Aslında enflasyon, sadece bireylerin birbirine olan güvenini değil, yöneticilere duyulan güveni de sarsarak yönetime olan inancın azalmasına, hatta kaybolmasına yol açar.

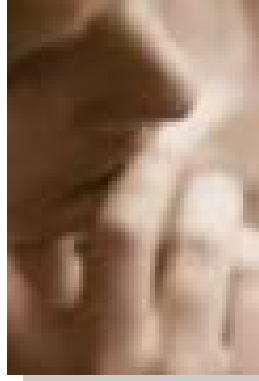
Enflasyon, toplumun düşük geliri kesimine daha fazla zarar verir ve yoksullaşmayı artırır. Enflasyonist ortamda tasarruf edebilme imkanı olan kesim yüksek reel faizlerden yararlanırken, toplumun gelir düzeyi düşük kesiminin bu imkanı olmadığından gelir dağılımı giderek bozulur. İnsanlar günlük hayata giderek daha az oranda katılır, yoksunluk artar.

Kutu 3

Büyüme: Bir ülkenin mal ve hizmet üretim kapasitesindeki artıştır.

Fiyat İstikrarı: Bireylerin yatırım, tüketim ve tasarruf kararlarında dikkate almaya gerek duymadıkları ölçüde düşük bir enflasyon oranını ifade eder.

Aldatılma duygusu, toplumsal uyumun bozulması, güven unsurunun zarar görmesi, gelecekle ilgili kaygıların artması, bireylerin kendini toplumdan soyutlaması, gelir dağılımındaki bozulmanın ve adaletsizliğin artması, özellikle genç kesimin geleceğe dair umutlarının tükenmesi enflasyonun toplum hayatında yarattığı olumsuzluklardan birkaçıdır.

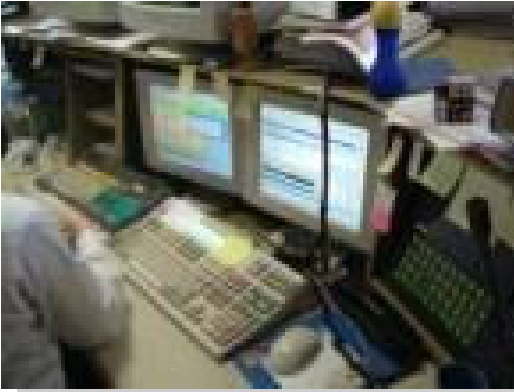
Enflasyon ve yarattığı istikrarsızlık özellikle genç kesimin umutlarının tükenmesine yol açar.

PARA POLİTİKASI NEDİR, NASIL ÇALIŞIR?

Paranın zaman içinde değerini kaybetmemesi, fiyatları belirleyen bir hesap birimi ve bir değişim aracı olarak işlevlerini yerine getirebilmesi için piyasadaki toplam para miktarının piyasadaki mal ve hizmet miktarıyla uyumlu olması gerekir. Para miktarı, mal ve hizmet miktarına oranla fazla olduğunda ulusal paranın alım gücü düşer (enflasyon), para miktarı az olduğunda ise alım gücü artar (deflasyon). Para politikası, merkez bankasının faiz oranlarına, döviz kuruna ve para arzına yönelik kararları yoluyla toplam talebi ve dolayısıyla da enflasyonu etkilemesini ifade eder.

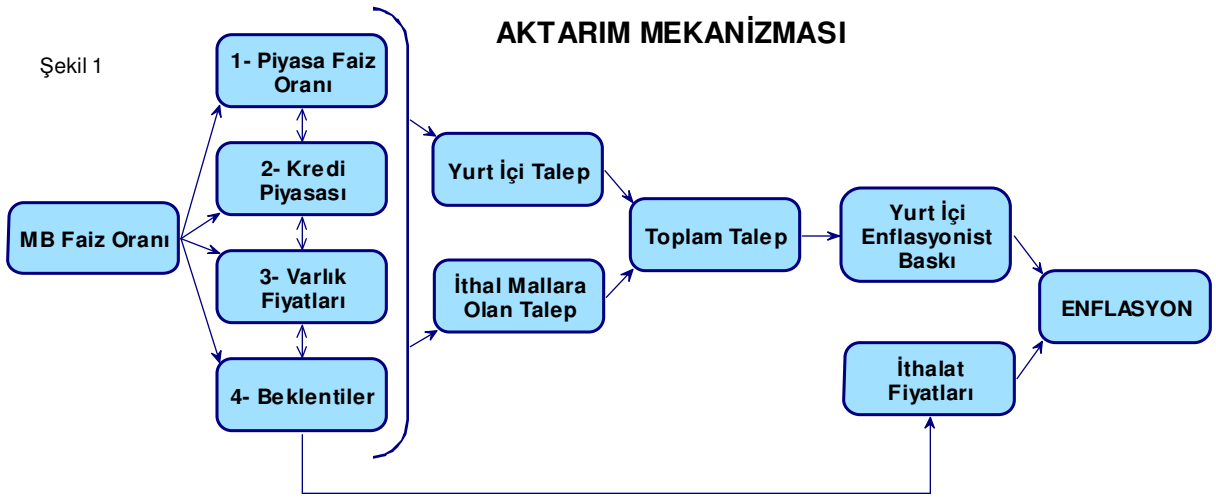
Merkez bankaları genellikle, fiyat istikrarını sağlamada faiz oranlarını temel araç olarak kullanır. Şekil 1'de gösterilen aktarım mekanizması, faiz oranlarına dair alınan kararların çeşitli kanallarla enflasyonu nasıl etkilediğini göstermektedir. Buna göre, merkez bankasının belirlediği faiz oranları bankaların ve diğer finans kuruluşlarının kendi müşterileri için belirledikleri faiz oranlarını, verdikleri kredi miktarını, hisse senedi ve bono fiyatları ile döviz kurunu ve bekleyişleri etkilemektedir.

Para politikası nihayetinde fiyatları etkilemeye yönelik olarak uygulanır.

Merkez bankası faiz oranında yapılan değişiklik enflasyon üzerindeki etkisini dört kanaldan gösterir:

1. Merkez bankasının faiz oranlarında yaptığı bir değişiklik, diğer banka ve finans kurumlarının uyguladıkları faizler üzerinde etkili olur.

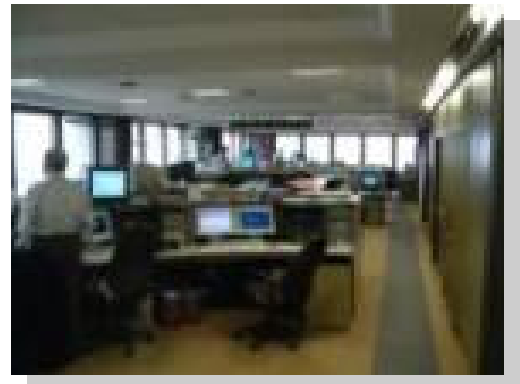
2. Piyasa faiz oranları aynı zamanda bankalardan alınan kredi miktarının ve hisse senedi, döviz gibi varlıkların fiyatlarının değişmesine yol açar.

3. Faiz oranlarına ilişkin kararlar yurt içi faiz oranları seviyesi ve uluslararası faiz oranları arasındaki görece ilişkiyi ve ülkeye gelen yabancı sermayeyi etkiler.

4. Faiz oranlarına ilişkin kararlar aynı zamanda beklentileri, beklentiler de ileriye dönük kararları etkiler.

Ancak, ekonominin faiz oranlarında yapılan değişikliğe uyum sağlaması zaman alır. Kanallardan bazıları etkisini diğerlerinden daha çabuk gösterebilir. Bu etki, politika değişikliklerinin sözleşmelere ne kadar zamanda yansıtacağı, bireylerin tüketim alışkanlıklarını ne kadar zamanda değiştirecekleri gibi unsurlara bağlıdır. Ayrıca, geçmişteki enflasyon oranına bakarak karar alma alışkanlıklardan kolay vazgeçemeyen bir ekonomide politika değişikliklerinin etkileri daha zayıftır.

Aktarım kanallarının etkilerinin zamanlamasını ve büyüklüğünü tam olarak tahmin etmek oldukça zordur. Örneğin, ekonomi tam da iyileşme sürecine girmişken, merkez bankasının faiz oranlarını yükseltmesinin yanlış olarak nitelendirilerek eleştirilmesi, faiz oranlarında yapılan değişikliğin, talebi ancak belli bir gecikme süresi sonrasında etkileyecek olmasının anlaşılmaş olmasından kaynaklanır. Toplam talepte bir artış veya azalış birdenbire ortaya çıkmaz. Bu sebeple, merkez bankaları gerekli tedbirleri önceden alarak harekete geçer. Diğer bir ifadeyle, merkez bankaları, faiz oranlarına ilişkin kararlarını enflasyonun bugünkü değerine göre değil, enflasyonun gelecekte izleyeceği seyre göre alırlar. Merkez bankaları ekonominin ileride kapasitesinin üstünde bir taleple karşılaşacağını tahmin ediyorsa, faiz oranlarını artırarak ekonomideki ısınmanın enflasyona yol açmasını önler.

Faiz oranlarında yapılan değişikliğin etkisini göstermesi zaman alır. Bu yüzden merkez bankaları gerekli tedbirleri önceden alarak harekete geçer.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI'NIN UYGULADIĞI PARA POLİTİKASININ ÇERÇEVESİ

Uygulanmakta olan ekonomik programın temel hedeflerinden biri, fiyat istikrarını sağlamaktır. Fiyat istikrarı, bireylerin yatırım, tüketim ve tasarrufa yönelik kararlarında dikkate almaya gerek duymadıkları ölçüde düşük bir enflasyon oranını ifade eder.

Fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek önemlidir, çünkü yüksek enflasyon ekonomik ve toplumsal hayatta onarılması çok güç yıkımlara yol açar.

Fiyat istikrarı, Türkiye'de ekonomik istikrarın olmazsa olmaz koşuludur. Bu çerçevede, Merkez Bankası'nın temel hedefi de fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmektir.

Para Politikasının Öncelikleri

Merkez Bankası bu hedefe ulaşmak için kısa vadeli faiz oranlarını araç olarak kullanmaktadır. Kısa vadeli faiz oranlarına dair kararlar, sadece enflasyonun gelecekte izleyeceği seyrin enflasyon hedefiyle uyumu gözetilerek alınmaktadır.

Fiyat istikrarının sağlanması ekonomik istikrarı beraberinde getirecek, yüksek ve sürdürülebilir bir büyüme artışının oluşmasına yol açacak ve neticesinde halkın yaşam kalitesini yükseltecektir.

Merkez Bankası kısa vadeli faiz oranlarını hedefe ulaşmak için araç olarak kullanır.

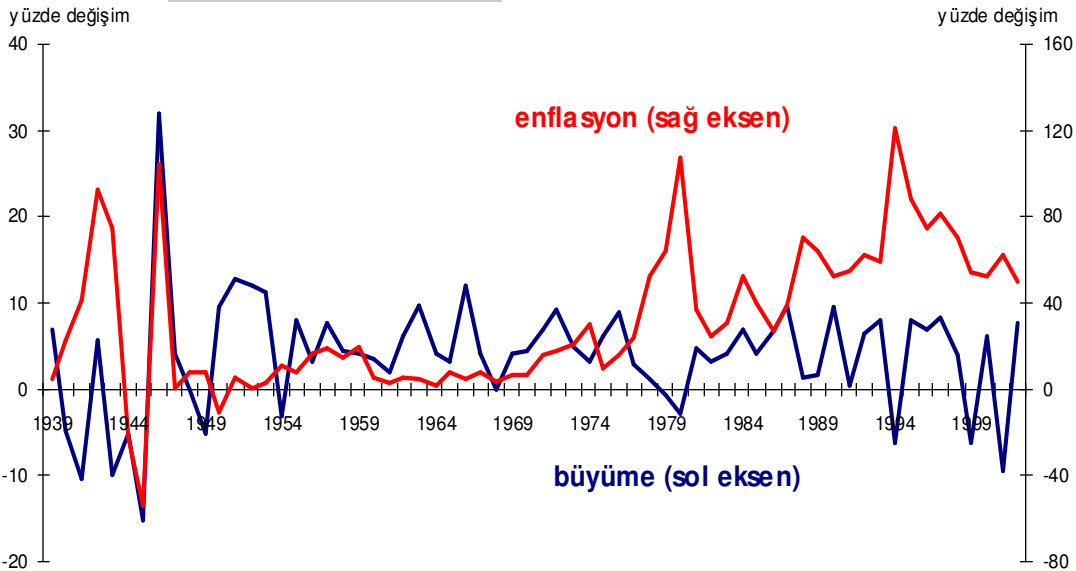
PARA POLİTİKASININ ÖNCELİKLERİ

Üretimi – Büyüme Artırmak

Merkez bankalarının görevi, düşük enflasyonda fiyat istikrarını sağlamaktır. Biraz yüksek enflasyona göz yummakla daha hızlı büyümenin mümkün olduğuna dair yanlış tartışmalar, Türkiye'nin bugüne kadar gerçek büyüme potansiyelini gerçekleştirmemesine sebep olmuştur.

Sürdürülebilir bir büyüme için fiyat istikrarı olmazsa olmaz bir ön koşuldur.

Kaynak: DIE, TCMB.
Enflasyon: TEFE, Büyüme: GSMH

"İyi yönetilemeyen uluslar için ilk çıkar yol enflasyon, ikincisi ise savaştır. İkisi de geçici bir refah sağlar, ancak sebep oldukları hasarlar kalıcıdır. İkisi de politik ve ekonomik çıkarıcıların birer sığınağıdır."

Ernest Hemingway

Para Politikasının Öncelikleri

Enflasyon yoluyla ekonomik canlanma ve istihdam artışı sadece kısa bir dönem için ve sadece enflasyon oranı artarken gerçekleşebilir. Yüksek enflasyon süreklilik kazandığı zaman ise büyüme üzerindeki kısa dönemli etki kaybolur ve olumsuz etkiler ortaya çıkmaya başlar. Fiyat istikrarı ile büyüme birbiri ile çelişen unsurlar değildir. Büyüme, üretim faktörlerinin ve miktarının artması ve niteliğinin

iyileşmesi ile gerçekleşir ki bu ekonominin arz tarafıdır. Para politikası ise ekonominin talep tarafındadır ve fiyat istikrarını sağlama görevi yoluyla toplam talebin ekonominin üretim kapasitesi ile uyumlu gitmesini hedefler. Dolayısıyla, para politikası gevşetilerek üretim faktörlerinin miktarı artırılmaz, büyüme sağlanamaz. Sadece gelecek enflasyonun yükselmesine neden olunur ki bu da belirsizliği beraberinde getirdiği için, üretimde ve yatırımda kullanılacak olan kaynakların üretken olmayan alanlara yönelmesine, dolayısıyla üretimin azalmasına yol açar.

Para politikası, fiyat istikrarını sağlayarak sürdürülebilir büyümeye ve kalıcı istihdama katkıda bulunur.

Bölgesel—Sektörel Sorunlara Çözüm

Merkez bankaları bölgesel veya sektörel sorunları çözemezler. Faiz oranları ile ilgili kararları alırken ekonomik durumu ülke genelinde bir bütün olarak ele alırlar. Eğer faiz oranlarındaki değişiklikler ekonominin belli bir kesimini gözeterek yapılırsa, bunun kısa vadede olumlu gibi görünen etkisi, sonuçta daha yüksek enflasyona neden olup, istikrarsızlığı artıracak ve güveni azaltarak ekonominin bütününe olumsuz etkileyecektir.

Para politikasının öncelikli hedefi bölgesel ve sektörel sorunlara çözüm bulmak değil, ekonominin tamamını gözeterek fiyat istikrarını sağlamaktır.

“Enflasyon ile işsizlik arasında kalıcı bir ödüneleşim yoktur. Asıl ödüneleşim şimdiki işsizlik ile gelecekteki işsizlik arasındadır.”

Milton Friedman

Türkiye’de Enflasyon

TÜRKİYE’DE ENFLASYON

Türkiye’de yaklaşık otuz yıldan beri devam eden yüksek ve sürekli enflasyonun yarattığı ekonomik istikrarsızlık, büyüme performansının düşmesine, gelir dağılımının bozulmasına yol açmış, refah seviyesini düşürmüş, her alanda istikrarsızlığa sebep olmuştur.

Yüksek enflasyonun satın alma gücünü azaltarak geçim sıkıntısı yarattığı bilinen bir gerçektir. Diğer taraftan enflasyon bireylerin yaşam kalitesini de olumsuz etkilemektedir.

Enflasyon ve yol açtığı ekonomik istikrarsızlık neticesinde hayat pahalılığı ile başa

çıkabilmek için; ülke geleceğinin en önemli unsuru olan eğitimin ihmal edilmesi, küçük yaşta çalışma hayatına

başlanması, sosyal hayata dair kitap-gazete, tatil, eğlence masraflarında kısıntıya gidilmesi, enflasyonun yaşam kalitesini ne denli olumsuz etkilediğine birer örnektir.

Bugün Türkiye’nin önündeki birinci ekonomik sorun enflasyondur. Ülkemizin son yirmibeş-otuz yıllık geçmişinde fiyat istikrarının sağlandığı bir dönem olmamıştır. Dolayısıyla; sanayicilerin, ihracatçıların, çalışanların, finans kesiminin ve günlük yaşamın içindeki diğer insanların, kısaca toplumdaki tüm kesimlerin, fiyat istikrarının kendilerine ne şekilde ve ne oranda bir fayda sağlayacağı, yaşam standartlarını ne ölçüde yükselteceği konusunda herhangi bir tecrübeleri yoktur.

En çok zam görenler

Enflasyonun ne anlama geldiği, nelerin enflasyona sebep olduğu ve enflasyonla mücadelede para politikasının rolüne dair gerekli ve yeterli bilgi sahibi olmak, enflasyonun Ülkemizin ekonomik ve toplumsal hayatında yol açtığı hasarları kavramamıza, enflasyonla mücadelenin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıza ve bugün artık sürdürülebilir ve yüksek büyümenin ancak fiyat istikrarı ile sağlanabileceğine dair ortak bir bilincin oluşmasına büyük ölçüde katkıda bulunacaktır.

Enflasyon, yoksulluğa ve yoksunluğa yol açar.

Enflasyon Sorun Olmaktan Çıkınca...

ENFLASYON SORUN OLMAKTAN ÇIKINCA NE OLACAK?

Fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayan temellerden biridir. Ancak, fiyat istikrarının tek başına refah seviyesini artıracığını düşünmek, yüksek enflasyona göz yumarak kalkınmayı sağlamayı düşünmek kadar yanlıştır. Ekonomi politikalarının amacı, toplumun refahını artırmak ve daha iyi koşullarda yaşamayı sağlamaktır. Fiyat istikrarı, bu amaca ulaşmak için bir önkoşul ve araçtır.

Ülkemiz ekonomisinde enflasyon ortamının yarattığı belirsizliğin ortadan kalkmasıyla, karar alma sürecinde fiyatlar bireylere ve firmalara tüketim, tasarruf ve yatırım kararları almalarında ve uzun vadeli planlar yapmalarında yardımcı olacaktır.

Fiyat istikrarının sağlanması yatırım sürecini de olumlu etkileyecektir. Belirsizliğin azalmasıyla azalan borçlanma maliyetleri, hem yatırım kararlarının alınmasında hem de yatırımın verimli alanlara yönelmesine katkıda bulunacaktır. Böylece, işadamları ve üreticiler yatırımdan ve üretimden para kazanmaya başlayacaklardır.

İstikrarlı bir ortamda, reel faizlerin düşmesiyle birlikte, kredi piyasası daha sağlıklı işleyecektir. Üretici firmalar, üretimde kullanılmak üzere daha fazla kredi talep edebilecekler, tüketiciler ise uzun vadeli finansman ihtiyacı gerektiren harcamalarını ertelemekten gerçekleştirebileceklerdir.

İstikrarlı bir ortamda bireyler ve firmalar kararlarını alırken önlerini daha kolay görebildikleri için işgücü piyasası daha sağlıklı işleyecek ve insanlar daha kolay ve kalıcı iş bulabileceklerdir.

Fiyat istikrarının sağlandığı bir ortamda yaşamak insanlar için bir haktır.

Enflasyonun düşmesiyle sağlanacak istikrar ortamı olumlu etkisini dış piyasalarda da hissettirecektir. Böylece, uzun vadeli yabancı sermayenin üretken alanlara girişi hızlanacak ve uluslararası piyasalarda rekabet gücümüz artacaktır.

Fiyat istikrarının sağlanmasıyla yüksek enflasyon ve yüksek enflasyonun olumsuz sonuçları hakkında endişe etmeye gerek kalmayacak, ekonomik büyümeyi ve kalkınmayı sağlamak için kaynakların verimli ve sağlıklı bir şekilde kullanılması üzerinde yoğunlaşılabilir.

Unutulmamalıdır ki, fiyat istikrarının sağlandığı bir ortamda yaşamak insanlar için bir haktır. Ülkemizde de fiyat istikrarının sağlanması ile sadece ekonomik istikrarın sağlanmasına katkıda bulunulmayacak, aynı zamanda yaşam kalitesi yükselecek, insanların birbirlerine ve geleceklere duydukları güven artacak ve toplumsal alanda iyileşmenin önü açılacaktır.

